

ZÁPADOČESKÁ GALERIE V PLZNI patří mezi nejvýznamnější a nejprestižnější výstavní a sbírkotvorné instituce v České republice.

Její sbírku tvoří více než 10 000 grafických, sochařských a malířských uměleckých děl, architektonických návrhů, modelů a fotografií. Hlavní výstavní prostory galerie se nacházejí v budově někdejší středověké masné tržnice (Masné krámy), jejíž novogotická přestavba z roku 1856 z ní učinila stavbu předního historického významu a jeden z typických symbolů města Plzně. V roce 1965 započala její zásadní oprava a od roku 1972 ji spravuje a využívá pro výstavní účely Západočeská galerie v Plzni.

Masné krámy tvoří spolu se třemi dalšími budovami zázemí nejen pro sbírkovou a výstavní činnost galerie, ale také pro výzkum, restaurátorské práce, popularizaci umění a rozvoj mezinárodní spolupráce. Výběr ředitele Západočeské galerie v Plzni ze sbírek této instituce akcentuje komplexnost a rozmanitost českého výtvarného umění od monumentálních děl středověku přes umění 19. století až po průkopníky secese, modernismu a abstrakce a umění druhé poloviny 20. století.

ÚVOD

HISTORIE ZÁPADOČESKÉ GALERIE v Plzni bezprostředně souvisí s budováním celostátní sítě krajských galerií výtvarného umění v České republice, které iniciovalo tehdejší Ministerstvo informací a osvěty v první polovině padesátých let 20. století. Krajská galerie v Plzni byla ustanovena 7. června 1953 a od 1. ledna následujícího roku začala oficiálně plnit svoji roli. Od počátku své existence sídlila v prostorách Západočeského muzea v Plzni, od něhož získala převodem také část sbírkového fondu z oblasti výtvarného umění, který pocházel ze sbírek někdejšího Západočeského uměleckoprůmyslového muzea, založeného v Plzni v roce 1888. Další část sbírkového fondu byla do galerie převedena z tehdy již zaniklé Veřejné městské obrazárny královského města Plzně, která vznikla na přelomu let 1912 a 1913.

Teprve v roce 1972 galerie obdržela k samostatnému užívání budovu původní středověké masné tržnice z roku 1392, dnes označovanou jako Masné krámy, která slouží za její hlavní výstavní síň. Galerie později převzala do své správy ještě další tři objekty. V jednom z nich se nachází výstavní síň „13“, vhodná pro komornější výstavní projekty (v roce 2009 získala originální podobu po rekonstrukci navržené architekty Romanem Koutským a Šárkou Malou). V dalším dominuje unikátní Semlerova rezidence, navržená světově proslulým architektem Adolfem Loosem a Heinrichem Kulkou, v níž je uplatněn princip tzv. Raumplanu, který rozvíjí obytné prostory v různých výškových úrovních. Po plánované generální rekonstrukci zde bude mimo jiné sídlit Badatelské centrum pro výzkum architektury 19. a 20. století jako součást již existující sbírky architektury.

Galerie se ve svých výstavních a akvizičních aktivitách zaměřuje na umění od středověku po současnost a mezi její klíčové kolekce patří české umění 19. až první poloviny 20. století, tedy od romantismu až

po umění moderny s mimořádně kvalitní a početnou sbírkou českého kubismu, která patří k nejlepším v České republice. Západočeská galerie v Plzni obdržela v roce 2012 od Rady pro výzkum, vývoj a inovace, jež je odborným a poradním orgánem vlády ČR, jako jediná krajská galerie v ČR status výzkumné organizace, což koresponduje s jejími odbornými aktivitami zejména na poli velkých badatelských výstavních a publikačních projektů. V roce 2015, kdy se Plzeň stala nositelem titulu Evropské hlavní město kultury, byla Západočeská galerie v Plzni jednou z hlavních kulturních institucí, která se této klíčové události účastnila několika významnými projekty mezinárodního významu. Za jeden z nich – výstavu a publikaci *Gottfried Lindauer. Plzeňský malíř novozélandských Maorů*, pořádanou ve spolupráci s Art Gallery Toi o Tāmaki v Aucklandu – získala cenu Českého výboru ICOM.

Od roku 1981, kdy se uskutečnil první ročník prestižního Plzeňského mezioborového sympozia k problematice 19. století, které se pořádá dodnes a na něž se sjíždějí odborníci různých humanitních oborů z České republiky i ze zahraničí, hraje Západočeská galerie v Plzni jednu z důležitých partnerských a organizačních rolí. Ke každému sympoziu pravidelně připravuje výstavu s doprovodným katalogem, která koresponduje se zvoleným tématem pro konkrétní ročník.

V současné době patří Západočeská galerie v Plzni mezi nejvýznamnější muzea umění v zemi a její odborný potenciál, výstavní dramaturgie a kvalita jejích sbírek jí umožňují rozvíjet a prohlubovat spolupráci s dalšími klíčovými institucemi nejen v České republice, ale i v zahraničí.

Výstavní síň „13“.
Výstava: Robert V. Novák /
Časový optimista,
28. 8. – 28. 10. 2013

Výstavní síň Masné krámy.
Výstava: *Gottfried Lindauer 1839 – 1926.*
Plzeňský malíř novozélandských Maorů,
6. 5. – 20. 9. 2015